

Status	☐ Vertrouwelijk ☐ Werkdocument ☒ Finaal document															
Document voor	Algemeen Bureau, Algemene Vergadering															
Redacteur	Jasper Daniels, Elise De Sadeleer, Pieter Van den Berghe, Wouter Arts, Pieter De Smedt															
RvB-lid	Pieter Van den Berghe															
Probleemstelling	<p>Het systeem van de docentenevaluatie staat de laatste tijd onder druk. Vanuit de docentengeleding komen steeds sterkere vragen om een grondige evaluatie van het systeem, vooral met betrekking tot de doorstroming naar het personeelsdossier. Ook aan de studentenkant zijn er problemen, onder meer de lage responsgraad, de gebrekkige terugkoppeling en het feit dat er niet altijd gevolg aan de resultaten wordt gegeven.</p> <p>De studentenvertegenwoordigers van LBK hebben een nota gemaakt waarin de problemen aan de studentenkant van de zaak worden belicht ter discussie. Deze nota lijst de problemen op die er bestaan rond de docentenevaluaties aan de kant van de docenten.</p>															
Voorstel oplossing	<p>Grondige evaluatie van het systeem van de docentenevaluatie.</p> <ol style="list-style-type: none"> Moet de docentenevaluatie enkel peilen naar de docent of moet het bredere OPO ook bevestigd worden? Moeten de resultaten van de docentenevaluatie doorstromen naar het personeelsdossier van de docent? Wat is de rol van de subcommissie hierin? Moet de POC een grotere rol spelen in het proces? Welke informatie moet naar de POC doorstromen? Moet er een systeem komen waarbij studenten ook hun mening komen geven over vakken die op dat moment niet bevestigd worden? Moeten vrije commentaren blijven kunnen? Moet de cyclus per academiejaar of per semester lopen? 															
Voorstel beslissing	<ol style="list-style-type: none"> Zowel de docent als het OPO moeten bevestigd worden. De vragen over de docent stromen door naar het personeelsdossier. Alle resultaten moeten naar de POC gecommuniceerd worden. Niet-bevestigde vakken moeten ook geëvalueerd kunnen worden. Vrije commentaren moeten blijven kunnen, we zijn tegen censuur. De cyclus loopt eenmaal per semester. 															
Beslissing	<p>Bekrachtiging: docentenevaluaties moeten meer zijn dan alleen over de docenten.</p> <p>Bekrachtiging: koppeling moet via subcommissie.</p> <p>Bekrachtiging: studenten moeten niet-bevestigde vakken kunnen invullen.</p> <p>Stemming: Censuur van reacties: we zijn tegen.</p> <p>Bekrachtiging: cycliciteit per semester</p>															
Opvolging	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wat?</th> <th>Timing</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Algemeen Bureau</td> <td>12/12/2016</td> </tr> <tr> <td>Algemene Vergadering</td> <td>16/12/2016</td> </tr> <tr> <td>Algemeen Bureau</td> <td>12/02/2017</td> </tr> <tr> <td>Algemene Vergadering</td> <td>17/02/2017</td> </tr> <tr> <td>Algemeen Bureau</td> <td>27/02/2017</td> </tr> <tr> <td>Algemene Vergadering</td> <td>03/03/2017</td> </tr> </tbody> </table>	Wat?	Timing	Algemeen Bureau	12/12/2016	Algemene Vergadering	16/12/2016	Algemeen Bureau	12/02/2017	Algemene Vergadering	17/02/2017	Algemeen Bureau	27/02/2017	Algemene Vergadering	03/03/2017	
Wat?	Timing															
Algemeen Bureau	12/12/2016															
Algemene Vergadering	16/12/2016															
Algemeen Bureau	12/02/2017															
Algemene Vergadering	17/02/2017															
Algemeen Bureau	27/02/2017															
Algemene Vergadering	03/03/2017															
Contactpersonen	Jasper Daniels (owr@stura.be)															

1. Situering

Het systeem van de online studentenbevraging, bij de studenten beter bekend als de docentenevaluaties, werd voor het eerst georganiseerd in het academiejaar 2006-2007. Door de jaren heen is deze bevraging vaak aangepast en uitgebreid tot wat ze vandaag is. De vraag blijft echter klinken of dit systeem niet aan een update toe is.

De online studentenbevraging wordt elk jaar georganiseerd. Elk OPO wordt minstens om de drie jaar geëvalueerd. Dit impliceert dat een student in een academiejaar slechts een deel van de op dat moment opgenomen OPO's moet evalueren. Opleidingsonderdelen waaraan de eindwaardering 'bijsturing noodzakelijk' wordt toegekend, OPO's met nieuwe docenten en geheel nieuwe OPO's worden automatisch bij de eerstvolgende docentenevaluatie bevroegd.

Gedurende twee periodes in het academiejaar is het mogelijk om de online studentenbevraging in te vullen: een eerste keer na de januari-examens (± 1 maand de tijd), een tweede keer na de juni-examens tot aan het begin van het volgende academiejaar ($\pm 3,5$ maand de tijd). Na het invullen krijgt de docent inzage in de resultaten van de evaluatie. Dit is een rapport per combinatie van een OPO en een docent met daarin de scores en de vrije antwoorden. Nadien krijgt de programmadirecteur dit eveneens te zien en spreekt de daartoe bevoegde POC-subcommissie zich uit over de resultaten. In de POC-subcommissie zit de voorzitter, tenminste één ander ZAP-lid, ten minste één AAP/BAP-lid en ten minste twee studenten. Ook de (campus)vicedeaan krijgt inzage. Deze resultaten stromen dan door naar het personeelsdossier van de betrokken docent. Dit personeelsdossier wordt bijvoorbeeld gebruikt om bevorderingen al dan niet goed te keuren.

2. Probleemstelling

Het systeem van de docentenevaluatie staat de laatste tijd onder druk. Onder docenten wordt de koppeling met het personeelsdossier steeds meer als problematisch ervaren. Vooral voor jonge docenten is een positieve onderwijsevaluatie zeer belangrijk voor een eventuele benoeming of bevordering. Hierdoor worden zij afgeremd om te experimenteren met vernieuwende onderwijsvormen. Studenten vertonen immers de neiging om minder kritisch te zijn voor klassieke lesvormen (die daarom niet noodzakelijk de best mogelijke zijn) en een docent die een vernieuwende onderwijsvorm uitprobeert wordt hier niet altijd voor beloond in de docentenevaluatie. Een bedenking die hierbij ook gemaakt wordt is dat de evaluatie in eerste instantie bedoeld is als summatieve evaluatie maar dat hij formatief gebruikt wordt (door de koppeling met het personeelsdossier). Een recente meta-analyse van de Mount Royal University (Canada) suggereert dat er maar een zeer beperkte of zelfs geen correlatie is tussen zgn. SET's (Student Evaluation of Teaching) en de effectieve onderwijskwaliteit.

Het statische karakter van de vragenset en de opbouw van de bevraging geven de studenten niet de mogelijkheid om alles wat zij willen, te ventileren. De schaal van evalueren zorgt vaak voor een (te) gematigd beeld, terwijl de vrije commentaren zeer rechtuit kunnen zijn. Het gebrek aan feedback over wat de evaluaties opleveren, maakt het de studenten(vertegenwoordigers) moeilijk om telkens nieuwe concepten te bedenken om hun medestudenten te motiveren de bevraging in te vullen.

3. Bespreking onderwerp

a. Docent <-> OPO

In zijn huidige vorm is de **docentenevaluatie** bedoeld om enkel de docent te evalueren. De resultaten komen immers in het personeelsdossier van de docent terecht. Daarom zijn de vragen in de docentenevaluatie specifiek gericht op zaken waar de docent rechtstreeks voor verantwoordelijk is (vb. de kwaliteit van de lessen, ...) Er worden echter nu ook al zaken bevraagd waar de docent geen (rechtstreekse) invloed op heeft (vb. kwaliteit oefenzittingen, ...). Men kan zich ook de bedenking maken dat een OPO vaak ook meer is dan de docent alleen en enkel de kwaliteit van de docent bevragen dus een vertekend beeld kan geven.

Daarom zou men kunnen overwegen om in plaats van een 'docentenevaluatie' naar een '**OPO-evaluatie**' te gaan. Hier zou dan niet meer exclusief naar de docent gekeken worden maar zou het hele OPO in beschouwing genomen worden. Voorbeelden zijn vragen naar de studiebelasting van het vak, de plaats van het vak in de opleiding, vereiste voorkennis, ...) Dit geeft de POC(subcommissie) de kans om de kwaliteit van het hele OPO beter te kunnen inschatten en problemen die niet rechtstreeks met de docent te maken hebben komen ook sneller naar boven. Een keerzijde hiervan kan zijn dat een automatische koppeling met het personeelsdossier niet meer mogelijk is omdat niet alle problemen meer kunnen worden teruggebracht op de docent. In dit geval moeten er dus andere mechanismen bedacht worden om de resultaten van de docentenevaluatie te laten doorstromen naar het personeelsdossier.

Vraag aan de AV:

De AV kiest één van de volgende opties:

- **De docentenevaluatie blijft (in principe) zuiver de kwaliteit van de docent bevragen.**
- **De docentenevaluatie bevraagt meer dan de docent alleen. Er wordt wel een systeem uitgewerkt om zaken die rechtstreeks op de docent teruggebracht kunnen worden te laten doorstromen naar het personeelsdossier.**

b. Koppeling personeelsdossier

De resultaten van de docentenevaluatie stromen aan het eind van het proces **rechtstreeks** door naar het personeelsdossier van de docent. Resultaten op de docentenevaluatie zijn belangrijk voor een benoeming of een bevordering van een docent. Deze koppeling ligt bij docenten echter zeer gevoelig en er is vaak kritiek dat studenten niet altijd consequent zijn in het invullen van de bevraging (vb. wiskundige vakken krijgen gemiddeld slechtere resultaten ...) en de het jonge docenten zou afremmen om te experimenteren met vernieuwende onderwijsvormen.

De koppeling is ook zeer binair: de evaluatie is positief (eventueel met aandachtspunten) of niet. Voordelen aan deze methode zijn dat de methode zeer duidelijk is: de regels over wie een positieve of negatieve evaluatie krijgt zijn zeer **strikt en duidelijk** waardoor er in subcommissies ook niet aan window dressing kan worden gedaan door slecht scorende docenten toch geen onvoldoende te geven. Studenten hebben hier dan ook een sterke **stok achter de deur**: een docent heeft altijd het risico om een slechte evaluatie te krijgen en is daardoor mogelijk meer geneigd te luisteren naar bezorgdheden van studenten(vertegenwoordigers).

Nadelen kunnen zijn dat de methode docenten kan aanzetten tot **middelmatigheid**: zijn moeten immers alleen maar boven een bepaalde grens scores om een positieve evaluatie te krijgen. Deze grenzen verschillen ook nog per faculteit en zijn ook niet al te hoog. Bovendien hebben studenten vaak de neiging om veel gemiddelde scores te geven, waardoor slechts weinig docenten aandachtspunten of een negatieve evaluatie krijgen. Studenten hebben ook de neiging om klassieke lesvormen en platgetreden paden een middelmatige tot goede score te geven waardoor docenten eerder worden afgeraden om aan onderwijsvernieuwing te doen.

Een mogelijke oplossing is om docenten in bepaalde gevallen (net onderwijsvernieuwing achter de rug ...) **vrij te stellen** van een oordeel dat doorstroomt naar het personeelsdossier.

Een mogelijk alternatief zou kunnen zijn om **geen rechtstreekse koppeling** meer te maken tussen personeelsdossier en docentenevaluatie maar de subcommissie hier een grotere rol in te geven:

Hij is immers samengesteld uit zowel de programmadirecteur als minstens twee studentenvertegenwoordigers (en een vertegenwoordiging van het ZAP en het ABAP). In een situatie met meer **vrijheid voor de subcommissie** kan deze een oordeel uitspreken op basis van de docentenevaluatie maar ook van eventuele **andere bevestigingen**. Hierdoor zouden problemen die niet direct uit de kwantitatieve uitslag van de docentenevaluatie blijken toch aangehaald kunnen worden, zowel door studenten als door de programmadirecteur, die meteen ook een grotere rol zou krijgen in het **personeelsbeleid** binnen zijn opleiding.

Vraag aan de AV:

De AV kiest één van de volgende opties:

- **Directe koppeling personeelsdossier (huidige situatie)**
 - **Vrijstelling in specifieke gevallen**
 - **Geen vrijstelling**
- **Koppeling via subcommissie**
 - **Zuiver op het presteren zelf**
 - **Zuiver op de gemaakte vooruitgang**
 - **Zowel op het presteren zelf als op de vooruitgang**
- **Geen koppeling**

c. Roi POC

In het proces van de docentenevaluatie heeft de POC slechts een zeer kleine rol die zich beperkt tot een beknopt verslag van de waarderingen uitgesproken door de subcommissie. Dit omdat persoonlijke uitspraken over individuele docenten gevoelig kunnen liggen in een vergadering waar de collega's aanwezig zijn.

Aan de andere kant is de POC verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding en is het dus belangrijk dat de POC de nodige informatie over de kwaliteit van de opleiding te zien krijgt.

De POC zou een grotere rol kunnen spelen door ook de aangehaalde aandachtspunten op de POC te brengen. Hiertoe zou een uitgebreider rapport van de subcommissie op de POC voorgesteld kunnen worden. Resultaten van eventuele vragen die niet rechtstreeks op de docent te maken hebben (vb. opbouw opleiding, studiebelasting, ...) kunnen hier ook worden besproken. Om de drie jaar zou men ook de gemiddeldes over de opleiding kunnen bespreken.

Een meer verregaand voorstel zou kunnen zijn om alle resultaten op de POC te brengen.

Vraag aan de AV:

Moet de rol van de POC in de docentenevaluatie uitgebreid worden?

In welke mate moeten de resultaten van de docentenevaluatie gecommuniceerd worden naar de POC. (De AV kiest één of meerdere opties)

- Resultaten over niet-docentgerichte vragen (per opo)
- Resultaten docentgerichte vragen (per opo)
- Gemiddelde resultaten van de opleiding

d. Communicatie Resultaten

De resultaten van de Online studentenbevraging en de bespreking in de commissie zijn strikt geheim. De rationale hierachter is dat het hier gaat over persoonlijke commentaren en men geen schandpalen wil creëren voor proffen. Dit zorgt er echter voor dat studenten geen feedback krijgen over wat de docentenevaluatie heeft opgeleverd en het systeem dus ook niet transparant is. De kwaliteit van proffen wordt vaak ook al op officiële manier gepubliceerd, bijvoorbeeld op vakwiki's.

Communicatie naar de studenten zou kunnen gaan van de actiepunten van de POC, de aantallen waarderingen (zoals de POC nu krijgt) of de gemiddelde resultaten van de opleiding (over 3 jaar) tot de effectieve resultaten of waarderingen (al dan niet van de docentgerichte vragen).

Vraag aan de AV:

In welke mate moeten de resultaten van de docentenevaluatie gecommuniceerd worden naar alle studenten? (De AV kiest één of meerdere opties)

- Geen communicatie
- Aantallen waarderingen
- Resultaten over niet-docentgerichte vragen (per opo)
- Actiepunten POC
- Resultaten docentgerichte vragen (per opo)
- Gemiddelde resultaten van de opleiding

e. Evaluatie niet bevraagde vakken

Omdat elk vak slechts eenmaal om de drie jaar geëvalueerd wordt en studenten over bepaalde vakken buiten deze cyclus misschien nog iets kwijt willen (als er specifieke opmerkingen zijn of studenten willen een statement maken) zou er een mogelijkheid kunnen komen om alle vakken te evalueren.

Concreet zou er dan na het invullen van de reguliere evaluatie een knop komen met de vraag of de student ook iets over een ander vak zou willen zeggen. Indien hij hierop klikt komt hij op een lijst met alle OPO's die hij opgenomen heeft waar hij over diegene die hij wil een (beperkte) vragenset kan invullen.

Vraag aan de AV:

Moet er een mogelijkheid komen voor studenten niet-bevraagde vakken toch te evalueren?

f. Vrije commentaren

Rechtstreekse feedback naar de docent kan enorm waardevol zijn. Een vaak gesignaleerd probleem hierbij is dat studenten niet altijd even tactvol zijn in hun vrije commentaren. Een oplossing hiervoor zou kunnen zijn bij het commentaarvak expliciet te vermelden dat de docent de commentaar rechtstreeks te lezen krijgt maar dat de bevraging wel anoniem is. Een meer drastische oplossing zou kunnen zijn dat men de commentaren gaat filteren. Een ander idee zou kunnen zijn om een extra commentaarvak te voorzien voor opmerkingen die alleen de programmadirecteur te zien krijgt.

Vraag aan de AV:

De AV kiest één van de volgende opties:

- **Commentaren gaan rechtstreeks naar de docent. Er wordt wel expliciet aangegeven dat de docent deze rechtstreeks te lezen krijgt maar dat de bevraging wel anoniem is.**
- **Commentaren worden op een bepaalde manier gefilterd.**
- **Commentaarvak voor docent met daarnaast een commentaarvak voor de programmadirecteur (opmerkingen die niet rechtstreeks naar de docent gaan).**

g. Cyclischeit

De resultaten van beide evaluaties worden slechts éénmaal per academiejaar geëvalueerd door de subcommissie en doorgestuurd naar de (vice)decaan. Dit zorgt er echter voor dat voor vakken in het eerste semester er niet onmiddellijk kan worden ingegrepen bij een slechte evaluatie. Een alternatief zou kunnen zijn om het hele proces tweemaal per academiejaar te doorlopen.

Vraag aan de AV:

De AV kiest één van de volgende opties:

- **Het proces loopt eenmaal per academiejaar**
- **Het proces loopt eenmaal per semester**